

- Có cơ chế khuyến khích, động viên người tố cáo đúng, đây là việc làm cần thiết và phải có sự hợp lực bảo vệ, để họ không bị trả đũa, ngăn chặn mọi yếu tố trả thù của kẻ tham nhũng và vây cánh.

- Làm tốt công tác cán bộ, việc tuyển dụng, bổ nhiệm phải thực hiện đúng quy định, tránh tình trạng có đặt ra quy chế nhưng không thực hiện hoặc kiểu chọn những người thuộc cánh hẩu, yếu chuyên môn, kém phẩm chất, hay nịnh nọt, dễ sai khiến, dễ làm lợi cho mình. Phải đặt nguyên tắc người có chức vụ khi đề bạt phải vì yêu cầu của công việc, vì cái chung. Đối mới các khâu công tác nhân sự,

đây là mong mỏi của xã hội và phù hợp với xu thế của thời đại, nhằm ngăn chặn tình trạng chạy mức, chạy quyền.

Trong xã hội mà nền pháp chế được kiên toàn, con người dựa vào pháp luật là một thứ vũ khí mạnh mẽ để bảo hộ mình, thì người làm quan khó lòng để thực hiện hành vi tham nhũng trót lọt.

Lật giở từng trang sử cũ, thế mới hay câu nói "ôn cố tri tân" của cổ nhân. Chuyện về tham nhũng và chống tham nhũng của người xưa nhưng vẫn nóng hổi tính thời sự trong cuộc đấu tranh ngăn chặn và đẩy lùi tham nhũng của đất nước ta ngày hôm nay. ■

QUYỀN LỰC **đôi trọng** QUYỀN LỰC THAM VỌNG **đôi trọng** THAM VỌNG

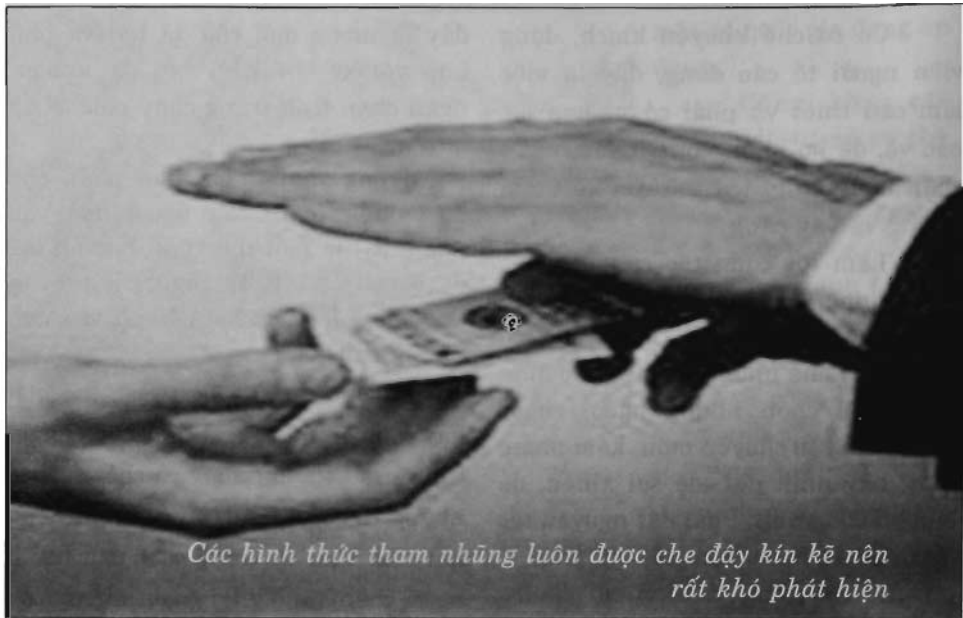
Trong điều kiện hiện nay của nhà nước Việt Nam chúng ta, nhất là sau những vụ tham nhũng lớn đã và đang được phanh phui, chúng ta đều nhận ra những khiếm khuyết trong tổ chức và hoạt động của nhà nước, nhất là trong quản lý nhà nước về kinh tế, quản lý vốn đầu tư. Nhiều người đã lên tiếng yêu cầu, muốn xây dựng một nhà nước pháp quyền ở nước ta thì hiện nay phải nhấn mạnh đến tiêu chí chống tham nhũng, xây dựng một nhà nước không dung túng tham nhũng. Nhưng làm thế nào để chống được tham nhũng và các tệ nạn khác lại đang là

NGUYỄN ĐĂNG

một trong những vấn đề lớn của Đảng và nhà nước ta hiện nay. Đã có nhiều hiến kế của toàn dân cho Đảng và nhà nước về các giải pháp cho vấn đề này.

Muốn chống tham nhũng trong bộ máy quản lý nhà nước, thì phải tiêm vaccin cho cơ thể nhà nước.

Nhà nước cũng như cơ thể con người. Khi xây dựng học thuyết phân quyền, các tác giả của học thuyết này đã coi nhà nước là một thực thể giống như cơ thể con người. Cũng có bộ phận ra quyết định và có bộ phận thực thi quyết định. Tham nhũng của nhà nước

Các hình thức tham nhũng luôn được che đậy kín kẽ nên rất khó phát hiện

phải được xem xét như một căn bệnh dịch mà thế nào, cơ thể nhà nước cũng sẽ mắc phải nếu như không có những biện pháp phòng ngừa hữu hiệu. Mà đã là bệnh dịch thì không một biện pháp chữa trị nào tốt hơn cách phòng bệnh. Nói một cách hình ảnh, để nhà nước không bị bệnh dịch tham nhũng lây nhiễm, thì phải tạo cho cơ thể nhà nước một sức đề kháng tốt. Trong y học, để tạo ra sức đề kháng tốt, người ta tiêm vaccin cho một cơ thể đang khỏe mạnh. Có thể sử dụng cách này cho nhà nước, đó là phải tiêm vaccin vào cơ thể nhà nước.

Loại vaccin nào có thể tiêm được vào cơ thể nhà nước?

Trong biện pháp phòng bệnh dịch cho người, khi tiêm vaccin phòng bệnh dịch, người ta phải chế tạo ra vaccin bằng cách lấy mầm bệnh, làm cho mầm bệnh suy yếu đi nhiều lần rồi tiêm vào cơ thể. Cơ thể người phản ứng với mầm bệnh được đưa vào bằng cách sản sinh ra các kháng thể chống lại.

Sau khi hoàn thành nhiệm vụ, cơ thể đã có cơ chế mà khi bị nhiễm mầm bệnh tương tự, nó lại sản sinh ra các kháng thể để tiêu diệt mầm bệnh, chống lại dịch bệnh. Còn vaccin cho cơ thể nhà nước chính là giải pháp lấy quyền lực đối trọng với quyền lực, lấy tham vọng đối trọng với tham vọng. Các nhánh quyền lực tạo nên cơ cấu nhà nước phải được phân công, phân nhiệm một cách rõ ràng và phải được tổ chức sao cho, có thể dùng ngay quyền lực của nhánh này tiết chế lại quyền lực của nhánh kia. Các quyền lực nhà nước không nên trao một cách trọn gói và hoàn hảo cho bất kể một nhánh quyền lực nào nắm giữ, mà phải được phân định bởi nhiều công đoạn, tạo ra thể tự kiểm tra, giám sát một cách mặc nhiên giữa các chủ thể nắm giữ quyền lực nhà nước. Sơ lược nguyên nhân các vụ tham nhũng ở nước ta, đều thấy, sở dĩ mức độ, thủ đoạn và quy mô tham nhũng lớn như vậy là vì, một nhóm người có tổ chức đã thu tóm được toàn

bộ quyền hành vào tay mình, từ quyền tự quyết định đến quyền thực thi và kiểm tra các dự án.

Thực ra, giải pháp này cũng không hẳn là mới, bởi trong lịch sử tổ chức và hoạt động của nhà nước trên thế giới, đã tồn tại rất hiệu quả hệ thống "kìm chế và đối trọng" (Checks and Balances) theo tinh thần của Hiến pháp Hoa Kỳ. Hơn 200 năm trước đây, khi thông qua bản Hiến pháp thành văn của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ, người ta đã sử dụng hệ thống này để làm thành một nội dung chính yếu nhất trong tổ chức quyền lực nhà nước. Sở dĩ hệ thống này trở thành nội dung chính yếu của bản Hiến pháp, vì những nhà lập pháp đã hiểu một cách thấu đáo rằng: Chính phủ của họ không phải là một tập hợp những thiên thần, mà là một tập hợp

những con người cụ thể với đầy đủ các đức tính tốt xấu. Và cái xấu có thể bộc lộ khi con người có trong tay quyền lực nhà nước.

Chính nhờ hệ thống này mà cho đến nay, bản Hiến pháp có tuổi đời lâu nhất trên thế giới vẫn không có sự thay đổi nào đáng kể và vẫn đang phát huy tác dụng trong việc duy trì và phát triển một nhà nước ổn định.

Trở lại câu chuyện tiêm vaccin. Khi đã xác định được loại vaccin là cơ chế tổ chức hệ thống quyền lực nhà nước, cơ chế đó phải được quy định trong các bản văn có hiệu lực pháp lý tối cao. Đó là Hiến pháp và pháp luật. Và Hiến pháp cũng như các văn bản pháp luật khác phải trừu tượng trước được những hậu quả xấu có thể xảy ra khi những con người cụ thể có trong tay quyền lực của nhà nước. ■

Chống tham nhũng ở Singapore

Theo Tổ chức Minh bạch thế giới năm 2006, Singapore xếp hạng thứ 5 trong bảng xếp hạng về đánh giá mức độ tham nhũng trên thế giới (Corruption Perception Index - CPI). Trong một đất nước mà do một đảng thống trị, chỉ số này còn phần nào phản ánh sự trong sạch của đảng lãnh đạo. Vụ án tham nhũng nổi bật nhất trong PAP (People

Action Party- Đảng Nhân dân hành động, nắm quyền ở Singapore từ khi nước này được thành lập cho đến nay) xảy ra vào năm 1986. Bộ trưởng Phát triển Quốc gia Teh Cheang Wan đã tự tử 12 ngày sau khi bị thẩm vấn trong vòng 16 giờ đồng hồ bởi hai nhân viên cục Điều tra hành vi tham nhũng Singapore (Corrupt Practices Investigation

Bureau - CPIB).

Trong vụ này, Teh bị tố cáo bởi một nhà thầu xây dựng và bị buộc tội nhận khoản tiền lên đến một triệu đô la Singapore trong hai năm 1981 và 1982 từ hai nhà phát triển dự án để cho phép một trong hai người giữ lại phần đất vốn đã được thu lại bởi nhà nước, và giúp đỡ người kia trong việc mua lại phần đất của nhà nước để phát triển dự án